Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 3. 2000, sp. zn. 11 Tcu 8/2000, ECLI:CZ:NS:2000:11.TCU.8.2000.1

Číslo: 58/2000

Právní věta:

Za "trest" ve smyslu čl. 1 písm. a) Úmluvy o předávání odsouzených osob (uveřejněna pod č. 553/1992 Sb.) se považuje nejen potrestání (tj. uložení trestu), jehož obsahem je zbavení (odnětí) svobody, ale i jiné opatření, které rovněž způsobuje zbavení svobody. V tomto smyslu lze za trest pokládat i ochranné opatření, jehož obsahem je zbavení svobody dotčené osoby. Z tohoto pohledu je ústavní ochranné léčení opatřením, jež lze pokládat za trest podle čl. 1 písm. a) Úmluvy.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 20.03.2000

Spisová značka: 11 Tcu 8/2000

Číslo rozhodnutí: 58

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Uznávání a výkon cizích soudních rozhodnutí

Předpisy: 141/1961 Sb. § 384a 553/1992 Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k návrhu Ministerstva spravedlnosti uznal na území České republiky rozsudek Zemského soudu v Mnichově I z 16. 12. 1998 sp. zn. 5 KLs 255 Js 221138/98.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Zemského soudu v Mnichově I ze dne 16. 12. 1998 sp. zn. 5 KLs 255 Js 221138/98 bylo Z. P. podle § 63 německého trestního zákoníku (StGB) nařízeno ochranné léčení v psychiatrickém léčebném zařízení, a to ve věci trestného činu těžkého loupežného vydírání podle § 253, § 255 a § 250 odst. 2 č. 1 StGB, ohledně skutku spočívajícího v tom, že Z. P. dne 17. 7. 1998 kolem 4.15 hod. vstoupil do prodejních prostor čerpací stanice E. v M., kde vytáhl z bundy plynovou poplašnou pistoli výrobní značky "Umarex", model "Browning GP DAS", namířil ji na prodavačku a zvolal: "Přepadení, sem s penězi!" Poté, co mu prodavačka řekla, že hlavní příjmy jsou již uloženy v trezoru, požadoval pokladní hotovost, a tak mu prodavačka vydala částku 1680 DEM. Rozsudek nabyl právní moci dne 16. 12. 1998.

V současné době se Z. P. nachází na oddělení soudního lékařství Okresní nemocnice Haar, Bavorsko, SRN. Dopisem adresovaným Ministerstvu spravedlnosti ČR ze dne 25. 5. 1999 požádal o předání výkonu zmíněného ochranného léčení do České republiky. Rovněž tak podle zápisu pořízeného u Zemského soudu Mnichov I dne 21. 12. 1999 vyjádřil Z. P. souhlas s předáním výkonu ochranného léčení do České republiky s tím, že si je plně vědom právních důsledků.

Ministerstvo spravedlnosti ČR předložilo dne 23. 2. 2000 tuto věc Nejvyššímu soudu ČR s návrhem, aby podle § 384a tr. ř. rozsudek Spolkové republiky Německo uznal na území České republiky.

Nejvyšší soud přezkoumal předloženou trestní věc a shledal, že zákonné podmínky pro uznání rozsudku Spolkové republiky Německo jsou v této věci splněny.

Podle § 384a tr. ř. platí, že má-li být podle vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, vykonán rozsudek cizozemského soudu v trestní věci, předloží Ministerstvo spravedlnosti věc Nejvyššímu soudu s návrhem, aby rozhodl o uznání rozhodnutí cizozemského soudu na území České republiky.

Protože výkon rozsudku cizího státu na území České republiky je možný pouze na základě platné mezinárodní smlouvy, pak existence takové smlouvy je zákonným předpokladem uznání rozsudku cizozemského soudu Nejvyšším soudem postupem podle § 384a tr. ř. (srov. č. 15/1997 Sb. rozh. tr.).

V posuzované věci je takovou smlouvou Úmluva o předávání odsouzených osob ze dne 21. března 1983 (uveřejněna pod č. 553/1992 Sb. – dále jen "Úmluva"). Signatářskými státy této Úmluvy jsou jak Česká republika, tak Spolková republika Německo.

Nejvyšší soud nezjistil žádné právní překážky, které by podle Úmluvy bránily uznání cizozemského rozsudku v této věci na území České republiky.

Z. P. je podle osvědčení Okresního úřadu v Českých Budějovicích ze dne 30. 6. 1999 č. j. VV/128/826/99 občanem České republiky, který vyjádřil výše již zmíněným způsobem souhlas s předáním k výkonu ochranného léčení do České republiky. Ochranné léčení mu bylo uloženo v rámci trestního řízení ohledně skutku, který je soudně trestný i podle právního řádu České republiky (trestný čin loupeže podle § 234 odst. 1 tr. zák.), a to na dobu neurčitou s výkonem v léčebném ústavu.

Protože Z. P. nebyl uložen trest odnětí svobody, bylo třeba se blíže zabývat otázkou, zda lze předat osobu pouze k výkonu ochranného léčení, tedy zda ochranné léčení je trestem ve smyslu Úmluvy. Podle čl. 1 písm. a) Úmluvy se "trestem" pro účely Úmluvy rozumí každé potrestání nebo opatření, které zahrnuje zbavení svobody nařízené na omezenou nebo neomezenou dobu za trestný čin soudem. Není pochyb o tom, že Z. P. bylo soudem pravomocně uloženo ochranné léčení v souvislosti s jeho trestním stíháním pro trestný čin (trestný čin těžkého loupežného vydírání podle německého trestního zákona, resp. trestný čin loupeže podle českého trestního zákona).

Z výše citovaného ustanovení vyplývá, že za "trest" ve smyslu Úmluvy se považuje nejen potrestání (tj. uložení trestu), jehož obsahem je zbavení (odnětí) svobody, ale i jiné opatření, které rovněž způsobuje zbavení svobody. V tomto smyslu lze za trest pokládat i ochranné opatření, jehož obsahem je zbavení svobody odsouzené osoby. Z tohoto pohledu je ústavní ochranné léčení opatřením, jež lze pokládat za trest podle čl. 1 písm. a) Úmluvy (srov. k tomu též čl. 9 odst. 4 Úmluvy).

Pokud takové léčení bylo Z. P. uloženo na dobu neurčitou, je tím splněna podmínka uvedená v čl. 3 odst. 1 písm. c) Úmluvy spočívající v tom, že v době přijetí žádosti má odsouzená osoba vykonat ještě nejméně šest měsíců trestu odnětí svobody nebo trest byl uložen na neurčitou dobu.

Ze shora uvedených důvodů bylo rozhodnuto tak, že se návrhu na uznání cizozemského rozsudku vyhovuje.

Dojde-li k uskutečnění předání Z. P. do České republiky, pak pro úplnost lze připomenout, že Česká republika neučinila k Úmluvě prohlášení podle čl. 9 odst. 4. Proto příslušný soud, který bude rozhodovat o výkonu cizozemského rozsudku v této věci, bude v řízení postupovat podle § 384d tr. ř. per analogiam a podle čl. 9 a 10 Úmluvy. V souladu s účelem Úmluvy tedy rozhodne u Z. P. o výkonu ústavního ochranného psychiatrického léčení.